

ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

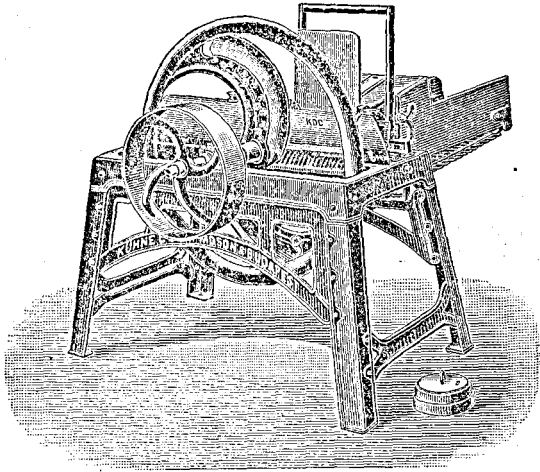
KOLOZSVÁR, 1907. November 10.

45. SZÁM.

RÜHNE E.

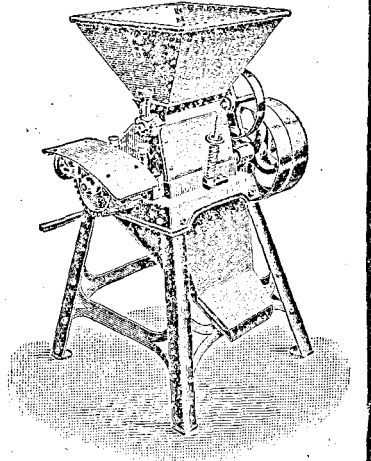
hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára

Mosonban

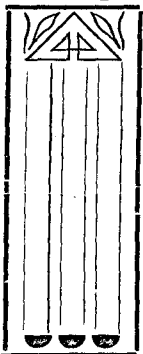

1672

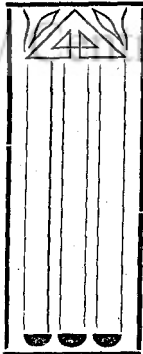
elismert gondos kivitelben szállit:
szeckavágógépeket,
 répavágókat, darálókat,
takarmányfüllesztőket,
 „**TORNADO**“ kukoriczszár-
 tépőket, **MORZSOLÓKAT,**
 burgonyacsépgépeket, teljes ta-
 karmánykamra-berendezéseket
FŐRAKTÁR: **FIÓKRAKTÁR:**
BUDAPEST, DEBRECZEN és
VI. ker., Váci-körút 57a. sz. TEMESVÁR.

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
 Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Peczony.

Magánjárákat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinkomobilokhoz, Szalmakazalozókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállit a legtokeletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

BIRTOK

Kolozsvártól 18 km. távolságra, országút mentén, tagosított, 267 kat. hold kiterjedésű, kitünő belsőséggel ellátva, a holt felszereléssel együtt

bérbe kiadó, esetleg eladó.

A rajta levő állatállomány, valamint nagymennyiségű szálas takarmány és répanemű átvehető.

Bérbe nem adás esetén 50 drb borju, 1 vagy 2 évesek, téli tartásra felvállaltatnak.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

2004

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,970.340.— K.
Partalékok	764.760.16 „
Összesen:	2,735.104.16 „

1901. évi fölőslég	90.349.— K.
1902. „ „	59.782.26 „
1903. „ „	109.331.73 „
1904. „ „	72.438.23 „
1905. „ „	61.730.60 „
1906. „ „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 3-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványon és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

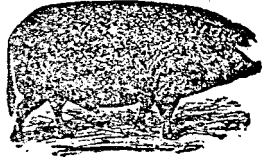
az igazgatóság.

**LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
 ARATÓGÉPEK, TALAJMIVÉLŐ ESZKÖZÖK,
 TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÖLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYARÁNAK VEZÉRUGYVONKSEGE, BUDAPEST

ELADÓ

a balázsfalvi gör. kath. káptalani uradalom péterfalvi gazdaságában

90 drb. 9 hónapos sertésvészen át nem ment, a szancsali gazdaságában 35 drb. 9 hónapos sertésvészen átment mangalicza südő.

A südők heréltek és miskároltak.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 28. sz. a. kaphatók.

Legújabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 28. szám.
Régi házszám Gyár-utca 50. e

Teljes jótállás kitünő cseplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett

Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 28 sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitünőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikes Kelemen úrnál, Magyarcsutva (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb Üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KÁLLAI LAJOS- féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitünőbbben beváltak, a magyar gazdaközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 28. sz. a. kaphatók.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyjérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.
Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsőstátér. Főtér 9.
Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

1729

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garnitúrájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, Országház.

1934

2038

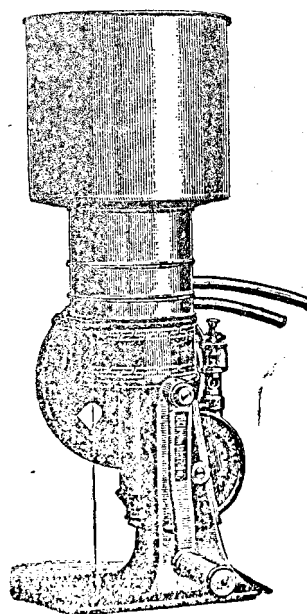
ELADÓ

5 drb igen jó faj szőke mangalicza vészen átment két éves kan. Továbbá üzembeszűntetés következtében egy alig használt kitünő karban levő magyar államvasuti gépgyárból kikerült 18 lóerejű benzin-motor.

Felvilágosítást ad PATRUBÁNY MIKLÓS Mező-Dobra, n. p. Mező Kapus.

Alfa Separator r. t., tejjgazdasági gépgyár
Budapesten, VI. Lomb-u. 11.

**1907. évi mintájú
Alfa Separator**

a legújabb és legtökéletesebb fölözőgép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejjgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejtelepeket. Mindig friss oltóanyag!

1018

Több mint 700 első díj!
Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfölözőgép 0.08% zsirtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GEITNER** és **RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrássy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. **Teljes tejjgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra.**

Árjegyzék és ajánlat ingyen!

Alapítva 1865.

1856

Számos első kitüntetés!

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A világ 1907. évi gabonatermése. 605
A mesterséges trágyafélék gazdasági értéke
és érvényre jutásuk feltételei. *Grabner Emil.* 607

Rövidebb szakközlemények.

Adat a borjakat pusztító járványos betegség
elleni küzdelemhez. — A burgonyának
télre való elrakása. 608

Irodalmi szemle:

A gyapju mű-ösítése. — Egyszerű gazdasági
számítástán. 608

Kormányintézkedések.

A szőlők zöldoltásáról. — Pályázati hirdetés. 609

Vegyes közlemények.

Állatdíjazás. — Németország és a kiegyezés.
— A szőlőművelés ügyei a jövő évi költség-
vetésről — Patkó-ási tanfolyam. — A tej-
szövetkezetek fejlesztése. — Gazdasági to-
vábbképző iskolák. — A negybirtok törté-
neti fejlődése. 610

Hirdetések.

A világ 1907 évi gabonatermése.

I.

A gabonát termesztő és fogyasztó fon-
tosabb államokat az eddig is követett szokás-
hoz képest két csoportba lehet osztani, ga-
bonatermelő, de behozatal által is fedezetre
szoruló államokra és kivitelre is termelő ál-
lamokra.

Behozatalra szorulnak: Nagybritannia és
Írország, Franciaország, Németország, Ausztria,
Olaszország, Hollandia, Svájc, Belgium, Dánia,
Svédország, Norvégia, Spanyolország, Portu-
gália, Görögország, Egyiptom és Brazília.

Főlétséggel bírnak rendszerint: Magyar-
ország (Horvát- és Szlavonországgal), Bosznia
és Hercegovina, Oroszország, Románia, Bul-
gária és Kelet-Rumélia, Törökország, Szerbia,
Kelet India, az Amerikai Egyesült-államok,
Canada, Argentína, Chile, Uruguay, Ausztrália,
Algír, Tripolis és Tunis.

Saját termésökből élnek vagy részben
kivitelre vannak utalva: Mexico, Japán, Persia,
Cyprus szigete, Fokföld és Parguay. Ez utób-
biak az európai gabonakereskedelem szem-
pontjából semmiféle nagyobb szerepet nem
játsszanak. Bizonyos tekintetből Chile és Uru-
guay is ebbe a kategóriába esnek, úgy, hogy
tulajdonképpen a nagyobb felesleggel bíró álla-
mok száma a folyó évben legfeljebb 5-6,
tehát fele annyi sem, mint a mennyi a múlt
évben volt.

I.

Gabonabevitelre utalt államok:

1. Nagybritannia és Írország.

Az angol hivatalos lap szerint a buza-
becslés ez időszerint 14—14.5 millió méter-
mázsa között kulminál, holott a múlt évi ter-
més 16.5 millió métermázsa volt. A rozster-
més is legfeljebb 440.000 q-ra tehető, holott
a múlt évben 540.000 q. termett. Az árpa
terméshozama 14.9 millió métermázsa be-
csültetik, szemben a múlt évi 16.30 millió
métermázsaival és a zabtermés 25.13 millió
métermázsa, szemben a múlt évi 28.5 mil-
lió métermázsaival. Mint bevitelre szoruló ál-
lam az Egyesült Angol Királyság ez idei ga-
bonabevitele, valószínűleg a következő össze-
gek között fog mozogni:

buza	55—58.0 millió q
rozs	0.60 " "
árpa	10—12.0 " "

zab	8—9.0 millió q
tengeri	24—25.0 " "

2. Franciaország.

A francia földművelésügyi miniszter a
következő becsléssel jelezte Franciaország ez-
idei termését:

buza	93—94 millió q
rozs	14—15.5 " "
árpa	8.5—9.0 " "
zab	45—46.0 " "
tengeri	6—6.5 " "
Ezzel szemben bevétel lesz:	
buza	10.0—11 millió q
rozs	0.1—0.15 " "
árpa	1.5—1.6 " "
zab	3.0—4.0 " "
tengeri	4.0—4.5 " "

3. Németország.

A Németbirodalom ezidei gabonatermése
nem sikerült. Először is nagyon sok őszi ve-
tés a tél és tavasz folyamán kipusztult és
másodsor, ami megmaradt, az sem fejlődött
erőteljesen, mert az időjárás nem kedvezett
fejlődésének. Éppen aratás közben volt gyak-
ran eső; ezzel pedig romlott a külömben sem
valami kiváló minőségű magnak az értéke.
A valószínű becslés ez:

buza és tönköly	32—35 millió q
rozs	88—93 " "
árpa	32—34 " "
zab	78—82 " "
A gabonakivétel pedig becsülhető:	
buza és liszt	28—30 millió q
rozs	9—10 " "
árpa	18.0 " "
zab	2—3 " "
tengeri	9.5—11.5 " "

4. Ausztria.

Ausztriában, amint ez már esztendőnk
hosszu sora óta tapasztalható, a gabonaterü-
let csekély változással hol emelkedő, hol
csökkenő. A múlt évben emelkedett ugyan
ismét egy keveset a bevetett terület, de mert
Ausztriában is igen sok vetést tönkretett a
hideg zord tél, kifagyás és kipállás volt
mindenfelé, de leginkább Galiciában és Bu-
kovinában. Az osztrák földművelésügyi minis-
ter jelentése szerint a gabona- és burgonya-
termés hozzávátólegesen körülbelül ez:

Természetből arankamentes lóhere és- luczernamagért

100 kilónkint 10 koronával
magasabb árt fizetek a
legmagasabb napi árnál.

Az átvétel és fizetés a termelő ál-
lomában történik.

Természetből arankamentes a here-
mag, ha az illető területen aranka
nem mutatkozott, vagy csak cse-
kély mértékben és azonnal irtot-
ták. A t. gazdák, kik eladó ló-
heremaggal vagy luczernával ren-
delkeznek, sziveskedjenek a lent-
jegyzett céghez mintát küldeni és
a mennyiséget közölni.

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése.

= BUDAPEST. =

1002

Veszünk **Luczernamagot**, Arankamentes és nagyarankamen-
tes **Lóheremagot** a legmagasabb áron.

Lóheremagból kérünk 5 kilós **==** **MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE**
== mintát utánvétel mellett. **==** **Budapest, V. Alkotmány-u. 31.**

1006

buza	14—14.5 millió q
árpa	15—17.0 " "
rozs	23—24.0 " "
zab	21—22.0 " "
tengeri	4—4.0 " "
burgonya	125—130.0 " "

A folyó 1907/1908. gazdasági esztendőre a valószínű bevitel körülbelül lesz:

buza	15—15.5 millió q
rozs	4—00 " "
árpa	1—1.5 " "
tengeri	6—7.5 " "

A kivitel volt Magyarországból és Ausztriából a vámkülföldre, az osztrák áruforgalmi statisztikai adatok szerint:

buza	166.499 métermázsa
rozs	77.021 " "
árpa	912.780 " "
zab	10.241 " "
tengeri	23.512 " "

5. Olaszország.

Olaszország folyó esztendei gabonatermése jóformán az egész országban kedvező; és különösen jó az eredmény buzában, amely nagybárra kifogástalan és a múlt évi terméshezhozamot is meghaladja.

A remélhető termés pedig:

buza	49.00—50.00 millió q
rozs	0.80—0.90 " "
árpa	2.25—2.40 " "
zab	3.60—3.80 " "
tengeri	18.00—20.00 " "

Az ideai termés mennyiségére való tekintettel gabona behozatali forgalomra alig van kilátás. Éppen azért az ideai behozatalt valószínűleg a következőképp lehet becsülni:

buza	8—10 millió q
rozs	0.05 " "
árpa	0.10 " "
zab	0.50 " "
tengeri	2.50 " "

6. Hollandia.

Hollandiában május hó 19-től kezdve több éjjelen fagyott s bár azontul a melegebb időjárás sokat pótolta, a termés kilátások minden terményre nézve még sem kielégítőek. A tavasziak közül az árpa és a zab meglehetősen termést ígérnek; az őszi buza türethetően fizet. Az ezidei gabonatermés megközelítő számitással:

buza	1.5—1.6 millió q
rozs	3.6—3.7 " "
árpa	0.7—0.8 " "
zab	3.2—3.3 " "

A folyó esztendőben bevitele lesz valószínűleg:

buza és buzaliszt	4—4.5 millió q
rozs és rozsliszt	3.6—3.7 " "
árpa	2—2.0 " "
zab	1.3—1.7 " "
tengeri	4.5—4.7 " "

7. Svájc.

Minthogy Svájcban a szemes termények termelésével aránylag kis területen foglalkoznak, mert a szántóföldek területének nagy

részét már takarmánytermelésre használják fel, hogy a fejlődő és magas színvonalon álló állattenyésztés fejleszthető legyen, a gabonabevitel állandóan növekedik.

Svájc gabonabevitele a folyó évben volt:

buza	988.007 métermázsa
rozs	21.694 " "
árpa	43.431 " "
zab	368.992 " "
tengeri	169.669 " "
liszt	81.642 " "

Ezzel szemben termelt:

buza	1.139.000 métermázsa
rozs	448.000 " "
árpa	112.000 " "
zab	734.000 " "
burgonya	11.050.000 " "

8. Belgium.

A termés-becslés hivatalos publicációja csak hetek múltán következik be és így az alább közölt számok esetleg némi helyesbítésére szorulhatnak. A valószínű termés becsülhető millió métermázsaiban:

buza	3.50
rozs	5.50
árpa	1.05
zab	4.50
burgonya	12.50

A folyó évre bevitel által fedezendő hiány pedig:

buza	13—14 millió q
rozs	0.6—0.7 " "
árpa	3.1—3.2 " "
zab	1.0—1.5 " "
tengeri	3.9—4.0 " "

9. Dánia.

A termés-kilátások a májusi hűvös időjárás következtében kissé romlottak, mindazonáltal a remélhető termés közepesnek jellemezhető. A terméshezhozam becsülhető:

buza	1.00 millió q
rozs	4.50 " "
árpa	5.20 " "
zab	6.00 " "
burgonya	10.00 " "

A bevitel által fedezendő hiány lesz körülbelül:

buzában és lisztben	1.3—1.5 millió q
rozsbán és rozslisztben	1.2—1.3 " "
árpában	0.6—0.9 " "
zabban	1.00 " "
tengeriben	2.5—4.5 " "

10. Svédország.

Az aratás csak ezután indul meg és így a várható termés eredményre nézve nincsen megfelelő információ. Ugy hozzávetőleg a folyó esztendőben remélhető termés:

buza	1.60 millió q
rozs	6.60 " "
árpa	3.50 " "
zab	11.00 " "

A valószínű behozatal lesz tehát:

buza	2.00—2.20 millió q
rozs	0.50—1.00 " "
árpa	0.01—0.02 " "

zab	0.30—0.50 millió q
tengeri	0.05 " "

11. Norvégia.

A termés a belsejükből egyáltalában nem fedezheti a folyó évben tehát legalább is a múlt évihez hasonló importra lesz szükség. Tekintve, hogy a terméseredmény megközelítőleg számítva becsülhető:

buza	85.000 q-ra
rozs	250.000 " "
árpa	780.000 " "
zab	1.500.000 " "
burgonya	6.500.000 " "

Valószínű, hogy az 1907/908. évi forgalom is rendes lefolyású lesz; a látható hiány pedig becsülhető:

buzában és (lisztben)	650.000 q-ra
rozsbán és (lisztben)	2.600.000 " "
árpában	1.200.000 " "
zabban	100.000 " "
tengeriben	200.000 " "

12. Spanyolország.

A spanyolországi termésbecslésről az adatok rendszerint későn látnak napvilágot. Az idén is sok találgatásra szolgáltat okot a termésbecslés. A valószínű eredményt az összes gabona félelkből minden adat mérlegelésével becsülhetjük:

buza	28.0—32.0 millió q
rozs	7.5—8.0 " "
árpa	18.0—20.0 " "
zab	3.5—4.0 " "
tengeri	4.0—4.5 " "

A folyó évben a csekély készletek figyelembe vételével a látható hiány lesz körülbelül:

buza	8.0—9.0 millió q
tengeri	1.5 " "
árpa	1.5 " "

13. Portugália.

A valószínű terméseredmény mennyisége gyanánt, a bejelentett adatokat mérlegelve, konstatálható, hogy a termés megközelítőleg:

buza	2.30—2.50 millió q
rozs	0.90—0.95 " "
árpa	1.80—2.00 " "
zab	1.50—1.60 " "
tengeri	2.50—3.00 " "

Ennélfogva az előrelátható és bevitel utján fedezendő hiány:

buza	1.70—1.80 millió q
rozs	0.10 " "
árpa	0.20 " "
zab	— " "
tengeri	0.50—0.70 " "

14. Görögország.

A termés megközelítőleg becsülhető és pedig:

buza	2.20 millió q
rozs	0.025 " "
árpa	0.78 " "
zab	0.13 " "
tengeri	1.30 " "

ennélfogva az 1907/908. évi bevitel lesz körülbelül:

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzölök és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fü és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

buza	2.00—2.20 millió q
rozs	— " "
árpa	0.12 " "
zab	0.07 " "
tengeri	0.10 " "

15. Egyiptom.

A hivatalos termésbecslés ezuttal is hiányzik; ennél fogva a valószínű termés így alakul:

buza	4.00 millió q
árpa	2.50 " "
zab	2.40 " "
tengeri	10.00 " "

behozatal által fedezendő hiány lesz körülbelül:

buza és buzaliszt	2.00 millió q
árpa	0.30 " "
zab	0.20 " "
tengeri	0.50 " "

16. Brazília.

A brazil kormány a mezőgazdasági termelésről az adatgyűjtést csakis most szándékozik elrendelni. Bárminő méretű legyen azonban Brazília termelése, az az egy bizonyos az a belfogyasztást nem fedezi. A bevétel állandóan emelkedő.

A múlt évben Dél-Amerika államaiból és részben az Amerikai Egyesült-Államokból bevitték Braziliába:

buzát	2316.390 q-t
lisztet (leginkább buzalisztet)	4228.010 "
tengerit	249.700 "
burgonyát	225.210 "

(Folytatjuk.)

A mesterséges trágyafélék gazdasági értéke és érvényre jutásuk feltételei.

Mindnyájan tudjuk, hogy a legjobb trágya az istállótrágya, már csak azért is, mert legtöbbször nem kerül pénzbe, de alig van gazdaság, amelynek elegendő istállótrágyája van és azért a legtöbb helyen jelentékeny mértékben lehet a terméseket fokozni a mesterséges trágyák felhasználása után.

A különböző növények nem egyenlő mértékben használják ki a talajban levő növényi tápanyagokat. Sokszor elegendő mennyiségben van a talajban minden értékes tápanyag, csak az egyik (pl. a foszforsav) hiányzik és emiatt nem nyerünk nagy terméseket, de ha a szükséges foszforsavat istállótrágyában akarjuk megadni, akkor ez nagy pazarlás volna nitrogénben és káliumban, azért ilyen esetben a mesterséges trágyák használatának kitűnő sikerei lesznek.

Rendes körülmények között a mesterséges trágyafélék nem használhatók arra, hogy a gazdaságban termesztett növények összes trágyaszükségletét azokkal fedezzük és zöldtrágya nélkül nem is alkalmasak arra, hogy az istállótrágyát pótolják, de ennek hatását nagyon jól kiegészíthetik és általuk pótolva a hiányzó tápanyagokat, a termést oly nagy mértékben fokozhatjuk, hogy a mesterséges trágya használata révén tetemes jövedelmi többletetre teszünk szert.

A mesterséges trágyák használatával az

igényesebb növényeket rövidebb időközben termelhetjük ugyanazon területen, mert a talaj tápanyagkészletének egyoldalú kihasználása a műtrágyákkal ellensúlyozható, ezen trágyafélékkel a levegő nitrogénjét is kihasználhatjuk a talaj tápanyagkészletének gyarapítására, mert a pillangós virágú növények a levegő nitrogénjét akkor raktározzák gyökereikben teljes mértékben, ha erős kálfoszfat trágyázást adunk alájuk.

A mesterséges trágyafélék a növényi tápanyagokat legtöbbször gyorsan ható alakban tartalmazzák és azért olyan esetben, ha rövid idő alatt sok tápanyagot kell valamely növénynek juttatni, előnyben vannak a nehezebben bomló istállótrágya felett.

A kísérleti tapasztalatok azt is bizonyítják, hogy némelyik mesterséges trágyával a termés minőségét is javíthatjuk, vagy az érést is siettetjük, tehát a mesterséges trágyák használata sokféle előnnyel jár és ma már ezen trágyafélék a gazdaság jövedelmének fokozására csaknem nélkülözhetetlenek a legtöbb gazdaságban, de aki helytelenül alkalmazza őket, sokat veszíthet rajtuk és azért ismerni kell érvényesülésük feltételeit és tudnunk kell azt, hogy milyen körülmények között, melyik trágya után várhatunk hasznot, de azt is, hogy érvényre jutásukat hogyan segíthetjük elő.

Lényeges feltétele a mesterséges trágyák érvényre jutásának az, hogy a talajban elegendő mész legyen, mert mész hiányában azon tápanyagok, melyeknek a talajban át kell alakulniuk, csak lassan változnak át olyanná, amilyen alakban a növény gyökereket azt felszívni képesek. A szerves nitrogén trágyák és a kén-savas ammóniák nitrogénjének salétrommá kell átalakulnia a talajban, hogy a növény gyökerei azt felvehessék és ezen átváltozás mészszegény talajon csak lassan megy végbe, ilyen talajon a kálitrágyák hatása sem érvényesül és azért a mészszegény talajt meszezni kell. Hogy szükséges-e a meszezés, azt bárki is könnyen megállapíthatja úgy, hogy a talajt higitott sóssalval leönti. Ha ezután erősen felpezseg — feltéve, hogy a talaj nem szikes — nem kell meszezni, de ellenkező esetben igen.

Másik feltétele a műtrágyák érvényesülésének az, hogy a talaj ne legyen tulságosan nedves, vagy szárazságra hajló. Tüspedő nedvességben szenvedő talajban a tápanyagok levegő hiányában nem alakulhatnak át, száraz talajban meg nem oldódnak. Az előbbi esetben az alagsóvezés vagy lecsapolás, az utóbbi esetben meg az okszerű talajmunkálás és a téli nedvesség konzerválása lesz a baj orvossága, de erre nemcsak a talaj felületének porhanyításával, hanem úgy is törekednünk kell, hogy ilyen talajon ne használjunk gyorsan ható trágyát, mert ez buja fejlődésűvé teszi a növényt és ez sok vizet párologtatva, a talaj vízkészletét gyorsan felhasználja.

A mély művelés nem feltétlen kelléke a műtrágyák érvényesülésének, de ezt a mélyműveléssel nagyon elősegítjük. Középmélyen szántott talajban is jól érvényesülhet a műtrágya hatása, de sekélyen művelt talajon az már bizonytalan. Különböző is okszerűtlen dolog a talaj alsó rétegének növényi tápanyagait parlagon hevertetni és műtrágyát vásárolni, de a mai viszonyok között sekélyen szántó gazda úgy sem állja ki a versenyt és azért a szántás mélyítésével karöltve a mesterséges

trágyák érvényesülésének ezen alapfeltétele minden okszerűen kezelt gazdaságban megtalálható.

A talaj szellőztetése többszörös szántással előmozdítja az átváltozást igénylő mesterséges trágyák gyorsabb átalakulását, ha a trágya alátakarást követő szántással nem hozzuk azokat ismét a felszínre. Nagyon elősegíti a mesterséges trágyák hatásának érvényesülését az, ha bőven termő növényfajtát termesztünk, mert a termőképesebb fajta a rendelkezésre álló tápanyagokat jobban kihasználja és nagyobb termésével hasznosítja. Jól mondja Wagner, hogy a mesterséges trágyáknak a növények táplálásánál olyan szerepük van, mint az ábraktakarmányoknak az állatok hizlalásánál és hogy a bennük levő koncentrált tápanyagok a legteljesebb mértékben érvényesülhessenek, szükséges, hogy képesek legyenek minél több tápanyagot feloldozni.

Ezek a mesterséges trágyák érvényesülésének természetes alapfeltételei, de nagy befolyással van a hatásukra és jövedelmezőségükre az is, hogy mikor és milyen módon alkalmaztatnak, de attól is, hogy mely növényi tápanyagokat, milyen trágya alakjában adjuk a talajba.

Az alkalmazás idejére általános szabály az, hogy a lassan ható, átváltozást kívánó tápanyagokat tartalmazó trágyákat, a milyen a fekátrágya, vérliszt, Thomassalak, kén-savas ammóniák és csontliszt, jóval a vetés előtt, tehát az őszi alá a tavasziak trágyázása céljából pedig már ősszel szórjuk ki. A gyorsan oldódó trágyaféléket pl. a szuperfoszfátot és kálitrágyát a vetés előtt szórhatjuk ki, de az újabb tapasztalatok szerint a szuperfoszfátot a tavasziak alá szintén célszerű már ősszel az őszi szántásba kiszórni éppúgy, a káinitot is, de az utóbbi trágyafélének az alább kifejtendő okból az erdélyi viszonyok között ugy sincs nagy jelentősége. A műtrágyák közül legkönnyebben oldódik a chilisalétrom és ez már kész tápanyag, mely a növény gyökerei által eredeti alakjában könnyen felszívatik és ezért ezt a vetés után vagy a tenyészet ideje alatt is kiszórhatjuk.

Az alkalmazás módjára azt lehet mondani, hogy a trágyát minél egyenletesebben elosztva, oda kell juttatni, ahol a növény gyökerei könnyen hozzá férnek és ahol a szükséges bomlási folyamat a levegő és nedvesség hozzáférése révén biztosítva van. Ezért az átalakulást kívánó trágyákat nem szabad a talaj felületén hagyni, sőt a szuperfoszfátot sem tanácsos, hanem legjobb azokat középmélyen alászántani vagy legalább beboronálni. Az őszi gabonafélék alá tehát a vetés szántással a kora tavasziak alá, az őszi szántás barázdáira szórva, boronálással vagy extirpátorral, a későbbi vetendő tavasziak alá (burgonya) ismét szántással takarjuk alá a mesterséges trágyákat. Csak a chilisalétromot szórjuk a talaj felületére, mert ha ezt alászántjuk, könnyen kimosatik a talajból, a réteken meg nem lehet a trágyát alászántani és ezért itt azt jó erősen befogaszoljuk.

Fontos körülmény az, hogy a rövid tenyészidejű növények (árpa) alá ne adjunk lassan ható trágyát (Thomassalak), de még fontosabb az, hogy egyáltalában, mely tápanyagokat pótoljuk mesterséges trágyákkal, de erre csakis a helyszínen végzett trágyázási kísérletek nyújthatnak felvilágosítást.

== Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerte 16-féle nagyságban különböző szerkezetű a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

A mint ismeretes a növények táplálkozásához szükséges anyagok közül, — miután a mész más elbírálás alá esik, — csak hármat kell trágyázással pótolnunk, a foszforsavat, nitrogént és káliumot, de hiába elemeztetjük meg a talajt vegyi uton, ebből csak azt tudjuk meg, hogy mennyi tápanyag van benne egyáltalában és arról, hogy mennyi ebből a növények által felvehető tápanyag és mennyit kell trágyázás utján pótolni, nem nyérünk tájékozást.

Ezért azt, hogy az adott viszonyok között milyen tápanyag pótlása volna hasznos hajtó, gyakorlati trágyázási kísérlet utján állapítjuk meg, vagyis előbb kis területen kipróbáljuk. Ezen célra a gazdaság egyenletes minőségű területéből hasítunk ki megfelelő nagyságú területet, legjobb, ha minden trágyát $\frac{1}{2}$ vagy 1 kath. hold nagyságú parcellán próbálunk ki, mert ennek terméséből már a trágyázás jövedelmezőségére is következtethetünk. Szükséges, hogy mindég ugyanolyan minőségű trágyázatlan területünk is legyen, mert a trágyázott parcellák termését ehhez kell hasonlítani.

Egy teljes trágyázás, vagyis mind a három tápanyag kipróbálására irányuló kísérlet tervezete a következő:

1. parcella trágyázatlan
2. " foszforsavtrágya
3. " " + kálitrágya
4. " " " + nitrogéntrágya
5. " " " + nitrogéntrágya

de gyakorlati célokra legtöbbször csak a foszforsav, — ritkábban a foszforos — nitrogén trágyák kipróbálására van szükség, a kálitrágyáknak pedig leginkább csak homok vagy tőzegtalajokon van jelentősége és azért a gyakorlati trágyázási kísérleteket legtöbbször egy vagy két és csak ritkább esetben végezzük három vagy négy trágyázott parcellával.

Célszerű a trágyázási kísérletet ellenőrzés céljából egy második parcella sorozaton is beállítani és nagyon fontos, hogy ne csak az első, hanem a második évi termést is megfigyeljük, mert a trágyahatás sokszor a második évben erősebben érvényesül.

Grabner Emil.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Adat a borjakat pusztító járványos betegségek elleni küzdelemhez. A védő ojtóanyagokkal szemben minálunk még elég nagy az elfogultság (kivéven talán a lépfene és sertésorbáncz ellenes ojtást), pedig hovatovább mindinkább előtérbe tolul ezek hasznossága, kivált azóta, amióta tökélyesbülnek is ez ojtóanyagok.

Fischer nevű állattenyésztő a következőket írja:

1905. év őszén, daczára a legszorgosabb gondolkozásnak, s vérhas ellenes különféle kezelésnek, minden ujszülött borjam, számszerint 30 darab, hasmenés tünetei és köhögési inger jelenségei között 4—5 nap kere-tén belül elpusztult. Állatorvosom azt ajánlta, hogy a borjak fertőző tüdőmelyhártyagyulá-dása ellen ojtсам be állataimat polyvalens szérummal s vérhas ellen egyidejűleg vérhas ellenes szérummal.

Az ojtás sikerének még nagyobb biztosítására, hasas teheneimet lellési idejük előtt 4 héttel külön istállóba helyeztem, az istállót előbb gondosan fertőtlenítvén. Egyben az ez istállóba kötendő állatokat egész testükön meleg kreolinos vízzel lemosattam s csak ezután helyeztem el.

A borjakat születésük után azonnal polyvalens szérummal ojtottam be tüdőmelyhártyalob ellen 10 köbcentiméternyi bőr alá fecskendezésével s ha a 2-ik 3-ik napon hasmenés is mutatkozott (ami csak ritkán ütötte fel fejét), egyben 10 köbcentiméter vérhas ellenes szérumot is fecskendeztem beléjük. A teheneket igen csekély répa mellett szárazanyagokon tartván, a borjaknál hasmenés igen szörványosan mutatkozott.

Ez eljárást azóta folytatva, maig (2 év alatt), egyetlen borjam sem pusztult el.

E fényes eredmény alapján bátran ajánlani merem azt, hogy hasonló kalamitással küzdő gazdatársaim tegyenek próbát a mon-dott védő szérumokkal.

+ A burgonyának télre való elrakása. A foltos burgonya nagy hajlandóságot mutat a rothadásra. Az ilyen termést gyermekek által jól meg kell válogatnunk s a hibás, foltos vagy már rothadó példányokat külön rakva, minél előbb feleltetjük az állatokkal, a többit pedig napos időben jól szárítsuk ki s csak azután rakjuk el pincékben, hol télen át a hibásakat ismételve kiselejtezzük. Ha agyagos, kötött talajban termett a burgonya és szedésekor esetleg még esős időjárás is volt, akkor sok sár tapad rá. Ezen a bajon a legtöbb gazda úgy segít, hogy lemossa a sarat; ami azonban helytelen eljárás, mert majdnem bizonyosak lehetünk felőle, hogy a mosás következtében beáll a rothadás még akkor is, ha a burgonya különben a rothadásra hajlandóságot nem is mutatott. Burgonyát mosni csak közvetlen a felhasználás előtt szabad s a rátapadt agyag vagy sár úgy távolítandó el, ha erősen kiszáritjuk s egyszer-kétszer jól megforgatjuk, mert így a borzsolódás következtében a sár lepereg róla. Minél hibásabb a burgonyatermés, annál vékonyabb rétegben kívánatos végeleges kiterítése, de a pusztta földre önteni egyáltalán nem tanácsos, hanem a pince közepén négy-öt soros téglaszlopok aláakásával deszkából készítünk számára szellős helyet s erre öntjük.

IRODALMI SZEMLE.

Könyvismertetés.

A gyapju minősítése.

Hasznos könyv jelent meg ily címmel Kovács Imre tollából. A könyv a juhtenyésztő gazda igényeihez van szabva. Megértéséhez technikai előismeretek nem kellenek. Könyved modorban tárgyalja azokat a gyapju-minősítésre vonatkozó tudnivalókat, melyeket a modern juhtenyésztőnek ismernie kell, hogy a juhtartást belterjes gazdálkodás mellett is haszonnal üzhesse.

Hazánk juhtenyésztése megállt azon a lejtőn, melyre a megváltozott gazdasági viszo-

nyok, meg az ausztráliai és La-Plata gyapjak versenye juttatta, amennyiben a juhállomány ujabban nemcsak minőségileg javult, hanem mennyiségében is meglepő szaporulatot mutat. Tenyésztőink úgy látszik belátták, hogy, ha magyar textilipart akarunk teremteni, akkor megfelelő minőségű és elegendő mennyiségű magyar gyapjura is szükségünk van. Juhtenyésztésünk csak úgy lehet hasznos hajtó, és a magyar gyapju csak akkor állhat helyt a külföldi államok versenyében, ha gazdáink ismerik a gyapjut feldolgozó gyáros igényeit. Tenyésztet a szövőipar kívánalmait szerint irányítani csak az a gazda tudja, ki maga is birtokában van azoknak az ismereteknek, melyek a gyapju minősítéséhez szükségesek. A jó gazda nem bizza vakon a kereskedőre annak megállapítását, hogy termelvénye jó-e, vagy rossz, értékes-e, avagy selejtes, hanem maga is hozzá tud szólni árúja megbírálásához. A gyapju e tekintetben, mintha kivélt lenne; mert sokszor legjobb gazdáink is alig értenek a gyapju értékadó tulajdonságainak meghatározásához. A gyapju minőségének és értékének szabatos megállapítására tanít meg bennünket. A gyapju minősítése megtanít arra, hogy a természettudományok vívmányait a gazdasági üzem ezen ágában se hagyjuk kiaknázatlanul. És így e hézagpótló könyv nélkülözhetetlen tanácsadója lesz gazdának, kereskedőnek, gyárosnak, szóval mindenkinek egyaránt, akinek gyapjuval dolga akad.

A könyv főbb fejezetei következők: 1. A gyapju textilipari feldolgozása. 2. A sortimentumok százalékos mennyiségének meghatározása. 3. A szálfínomság meghatározása. 4. A szilárdság és nyújthatóság megállapítása. 5. A rendement. 6. A gyapjuszolgáltatóképesség megállapítása.

E tartalomjegyzéken is látszik, hogy a szerző került minden ballasztot, mely könyvét terjedelmessé, nehézkesé tette volna de alaposan megvilágított minden kérdést, mely a gyapju és a gyapjuhordó állat értékének méltatásához tartozik. Mikor a gyapju szövőipari feldolgozását tárgyalja, megismertet, mikép érvényesülnek a gyapju jó és rossz tulajdonságai a gyártásnál, s hogy mely tulajdonságoktól függ főképpen a gyapju használati értéke. A rendement-ről szólva arról tájékoztat bennünket, hogy milyen módon győződhünk meg a termelvényünkben foglalt, szövőiparilag értékesíthető résznek: a gyapjuanyagának mennyiségéről és mit kell tennünk annak gyarapítására. Az osztályozás, finomság nyújthatóság tárgyalásával a legfontosabb értékadó tulajdonságok meghatározására tanít meg. Végül a sortimentumok százalékos mennyisége és a gyapjuszolgáltatóképesség meghatározásának ismertetésével a tenyészkiválasztás fontos irányelveit tárja szemünk elé. Szóval mindent megtalál benne a gazda, mit a gyapju-minősítésről tudni kell és tájékozódik arról is, hogy a gyapjubírálatnál hogyan vegye hasznát azoknak a vizsgálati módszereknek, melyekkel pontosan megállapíthatók azok a tulajdonságok, melyek a gyapju értékét leginkább befolyásolják. De haszonnal forgathatja a könyvet a gyakorlott szakember is, mert sok vitás dolgot oly oldalról találunk benne megvilágítva,

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormányelemz.

Magasított acél-ekkefej.

Porvédő kerekék.

Acél gerendely.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Sürgőnycim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest. V., Váci ut 2.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Egygyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

hogy ezzel eddigi tudásunkat biztosabbá tesszük.

A könyv értékét csak emeli, hogy oly műszaki ember tollából került ki, ki tudásával a gazdálkodó közönség szolgálatába szegődött és évek hosszú során át igyekszik a gyakorlatba átültetni mindazt, mi az ezaki vizsgálati módszerekből a gyapjuismeret terén értékesíthetünk. Azért, ki a gyapju iránt csak némileg is érdeklődik, nem fogja e könyvet elolvasása után haszon nélkül letenni kezéből, a gazda pedig oly dolgokat tanulhat meg belőle, melyek okosan használva az elolvasásukra fordított fáradságért bőséges kamatot hoznak. A mű az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadóvállalat kiadásában jelent meg 123 lapnyi terjedelemben, izléses kiállításban, szép nyomással. Ára: 3.50.

Ormándy János: „Egyszerű gazdasági számtartástán” című munkájának ismertetéséhez.

Csak most került kezembe a „Gazdasági Lapok” folyó évi október 13-iki száma, melyben Ormándy János lekicsinyleni igyekszik a munkájáról szóló és a „Gazdasági Lapok” augusztus 18-iki számában megjelent bírálatomat, úgy, hogy csak most reflektálhatok arra és pedig, miután a „Gazdasági Lapok” szerkesztősége a vitát bezártnak nyilvánította, ezen lap hasábjain.

Valóban páratlanul álló eset, hogy a munkatárs a nyilvánosság előtt bírálja felül a közreműködésével létrejött munkát, mert az tény, hogy Ormándy János felkért engem, mint a debreceni m. kir. gazd. tanintézet akkori gazdasági intézőjét, hogy számtartástanához dolgozzam ki egy középirtok üzemtervét és az üzemtervben leírt gazdaság egy évi számtartását, a mit készséggel vállaltam s a kész munkát Ormándy János rendelkezésére bocsátottam.

Midőn azonban a munka a sajtó alá kikerült, csodálattal kellett tapasztalnom, hogy az általam kidolgozott részen Ormándy János számos változtatást eszközölt, a mely változtatások alkalmával több rendbeli hiba csuszott be. Miután pedig Ormándy János művének előszavában ez foglaltatik: „A számtartástanomhoz a gyakorlati példák legnagyobb részét Wolszky intéző szolgáltatta, stb.” kénytelen voltam megjegyzéseimet megtenni.

Hogy pedig bírálatom nagyon is alapos volt, az kitűnik az alábbiakból:

1. Bírálatom első pontjának helyességét azon állításával igyekszik szerző megdönteni, hogy az összevont tételek, melyeknek összevonása az ismétlések elkerülése végett vált szükségessé, sem meg nem tévesztik az olvasót, sem zavarólag nem hatnak arra. Ezen állítás helyességét nem is lehet kétségbe vonni, de én nem is ezt kifogásoltam, hanem azt, hogy szerző két egymásután következő tétel közé szúrta be több tétel összegét. Szerző ugyanis a pénzt. napló 14. tétele alatt elszámolja a január havi tejjövedelmet, azután „Tételek összege” címén több tétel összevonásából keletkezett bevételi és kiadási össze-

geket tüntet fel, majd pedig mindezek után a következő tételt, amely tétel alatt a gazdaságnak a „József gőzmalom”-nál fennálló tartozását egyenlíti ki, 15-ös sorszámmal jelöli, holott ezen tétel sorszáma semmi esetre sem lehet 15, mert a pénzt. naplószabály szerinti vezetéséből kifolyólag az összevont tételek elsejének kellett 15 sorszámnak lennie.

Hogy ez tényleg tévedés, bármiként történt is az, az bizonyos; az ilyen természetű tévedés pedig igen könnyen megtevesztetheti a kezdő számadót.

2. A cselédkézpénzfizetési kimutatás mikénti elkészítésére vonatkozó bírálatom szintén helyes, mert a cselédek fizetéséből a készpénzben adott előlegeken kívül még egyéb összeg is jöhet levonásba, minő például a cseléd által a gazdaságtól esetleg vásárolt termény ára stb., s ezért sokkal célszerűbb, ha a gazdaság kezelője egy külön kézi jegyzéket vezet, a melybe a cselédnek kiadott előlegeket és a cseléd egyéb esetleges tartozásait bejegyzi s a cseléd fizetést ezen jegyzék alapján teljesíti. Ezért tehát felesleges a cselédnek kiadott előleget a kérdéses kimutatáson feltüntetni. Kár volt az általam készített kimutatást megváltoztatni.

3. A korosbbitásnak és herelésnek az állatszámhákon való keresztülvezetésére vonatkozólag — az egyszerűsítés kedvéért — még ha elfogadjuk is, hogy a midőn 50 drb. kanmalacot kiadásba teszünk, ugyanakkor 50 drb. süldőártányt vételezzünk be, de azt már csak nem fogadhatjuk el, hogy szerző kanmalacot tesz kiadásba s öreg ártányt vételez be.

4. A rostálás elszámolásánál szabály szerint a bírálatomban említett módon kell eljárni. Hogy én a kérdéses esetben — mint felelős számadó, — hogy számoltam el a rostálást, az nem tartozik ide, különben is annak oka az elrendelt lezárási és értékelési módokban keresendő. Hogy pedig nemcsak most tartom az említett módot helyesnek, hanem annak tartottam mindig, azt bizonyítja az is, hogy én a rostálást a „Gabonaneműek számláján” is így vezettem keresztül, de Ormándy János ezen tételt jónak látta törölni.

5. Azon állításomat most is fenntartom hogy ha előírásos a pénztári főkönyv, akkor a pénztári naplónak is előírásosnak kell lennie; én eredetileg előírásos pénztári naplót készítettem, a mit bizonyít azon körülmény is, hogy szerző a 18. oldalon az előírásos és lerovásos pénztári napló ismertetésénél hivatkozik a 2. szám mintára, holott jelenleg a 2. számú minta egyszerű pénztári naplót mutat be.

6. Hogy a telekleltár tételei nem egyeznek a vagyonszámla tételeivel, az bizony nem oly kis dolog, mint a minék azt szerző tartja, mert az ilyesmi igen könnyen félrevezetheti a kezdő számadót.

Hogy szerző is volt felelős számadó, arról nem feledkeztem meg akkor sem, mikor a bírálatot irtam, mindazonáltal nem halgathattam el nézeteimet.

Hogy pedig lett volna még mondani valóm, az kitűnik a következőkből:

1. A „Tinó” rovatot a „Tenyész- és hizó szarvasmarhák” számláján számolja el szerző, dacára annak, hogy a 35. oldalon a tinókat az „Ígás állatok” számláján elszámolandónak tartja, a mint hogy a tinók tényleg oda tartoznak.

2. Az állatszámhákon a növendék állatokat csak ivar szerint különíti el szerző, holott sokkal célszerűbb, ha azokat korszerint is külön számoljuk el, például a „növendék üsző” rovat helyett „1 éves-”, „2 éves-”, „3 éves üsző” rovatokat készítünk, stb.

3. A „Gép- és eszközlétár”-ban a Kühne-féle kettős ekék értéke az 1904. év végén tévesen van feltüntetve, az 1905. évi értékleírásban pedig az értékleírás összege csak 56 korona.

Hogy kerülhette el továbbá a szerző figyelmét, hogy művében ilyen kitételek vannak:

1. A 17. oldalon alulról a 3. sorban „... a pénzbevételek folyamányai lehetnek termény, anyag, leltári tárgy bevételének vagy kiadásának ...”

2. A 39. oldalon a csépleteladási jegyzék ismertetésénél: „Ezen kimutatás alapján az eladott termények, anyagok és állatok először a termény-, anyag- és állatszámadásban, másodsor a pénztári naplóban számoltatnak el”.

3. A 46. oldalon alulról a 15. sorban: „A tőke kamatozását megkapjuk, ha az év elejéni vagyoneérték 4 5% os kamatát kiszámítjuk”.

Ezeket kívántam a „Gazdasági Lapok”-ban megjelent bírálatom kiegészítésére és Ormándy János megjegyzéseire felhozni, szerző személyeskedésére azonban nem kívánok reflektálni.

Wolszky Győző.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

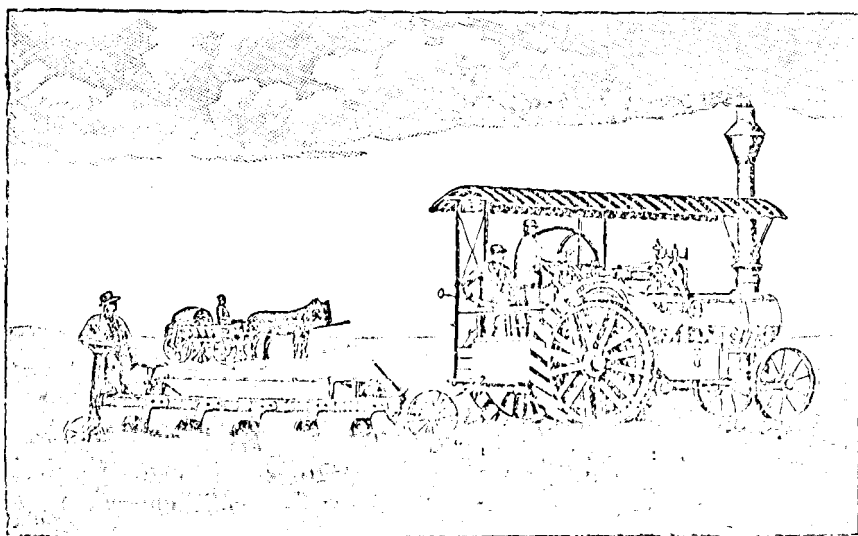
A szőlők zöldoltásáról.

(A fölmivvelésügyi miniszter körrendelete a szőlőtermelő erdélyi vármegyékhez.)

Az ország erdélyi részeinek nedvesebb és hűvösebb klímája miatt indokolt kételyek támadtak arra nézve, hogy vajjon lehet-e ott a szőlők zöldoltásával kellő eredményt elérni.

Az eme kérdés tanulmányozása céljából a múlt évben kiküldött szakbizottságnak másolatban csatolt jelentése, illetőleg szakvéleményét tartalmazó jegyzőkönyv szerint a szőlő zöldoltásával lehet az erdélyi részekben is eredményt elérni; de az ottani nedvesebb klímára való tekintettel a zöldoltás alkalmazásánál fokozott óvatosság ajánlatik.

Részemről a legmesszebb menő óvatosság követését tartom szükségesnek, mert újabb számtalan példa, így különösen az erdélyrészi vidékekénél sokkal melegebb és szá-

UJI Egygéprendszerű gőzszántás UJI (egy ölet fogó 7 vasu ekével).
Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból (Erdélyből is) kívánatra rendelkezésre állnak.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

1903

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

razabb klimájú Gyöngyös vidékén njobban is észlelt jelenségek igazolják, hogy a szőlő zöldoltványok nagyon rövid életűek és rohamosan pusztulnak akkor, ha oly években készültek, a melyekben az amerikai alanyu tőke vesszője nem érett meg tökéletesen, vagyis a tenyésztési időszak végéig nem fásult meg kellően.

Különösen észlelhető ez azoknál a zöldoltványoknál, a melyek az 1904. és 1905. években, valamint az utolsó 8—10 esztendő alatt is oly években készültek, a melyek időjárása rendellenes, t. i. vagy tulságosan száraz, vagy tulságosan csapadékos volt s akár az egyik, akár a másik szélsőség miatt az amerikai fajtájú szőlőtőke alanyvesszője megfásodásának nem kedvezett.

Közölje ezeket az alispán úr a vármegye területén levő érdekelt községekkel és gazdasági egyesületekkel és figyelmeztesse azokat, hogy az e téren követendő eljárás érdekében vegyék igénybe a szőlészeti és borászati felügyelők szaktanácsait.

Budapest, 1907 szeptember 19. A miniszter helyett: *Mezőssy* s. k. államtitkár.

Mellékletek:

Jegyzőkönyv, felvétellett Bánffyhunyon 1906. évi szeptember hó 27-én az erdélyrészi szőlőkben zöld oltással felújított szőlőtelepek termő és életképessége, illetőleg a készített zöldoltványoknak idejében való megérése tanulmányozása céljából az 1906. évi szeptember hó 20-án 53647—VIII. 1. sz. alatt kelt magas rendelettel kiküldött bizottság tanulmánya eredményéről.

A bizottság a fenti rendeletben előírt szőlőtermő községek szőlőinek megtekintése után megejtett együttes tanácskozáson egyhangulag a következőkben állapotott meg:

A zöldoltást az erdélyi részekben alkalmas szőlőfelújítási eljárásnak találja, *hangsúlyozza azonban, hogy az erdélyi részek hűvösebb és nedvesebb klimájára való tekintettel annak alkalmazásánál fokozott óvatosság kívántatik.*

Általánosságban szükségesnek tartja, hogy a zöldoltások lehető korán, a földhöz minél közelebb — 30—60 cm. magasságban — és csak oly nemes fajtákból készítettessenek, a melyek a telepítés helyén fájukat és gyümölcsüket évről évre rendszeresen és feltétlenül megérlelik. Természetes, hogy egyszersmind az alkalmazott alanyfajtának is a helyi viszonyoknak megfelelőeknek kell lenni.

Az alanyrészek levelezése lehetőleg kerülendő. Istvánfy Gyula s. k., Kosinszky s. k., Mayer Henrik s. k., Bucher Alajos s. k., Gálffy János s. k., Dezső Miklós s. k., Szemere Bálint s. k.

A m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelologiai intézetnek 1906. évi szeptember 29-én kelt és a m. kir. földművelésügyi miniszterhez intézett *előterjesztése.*

„Nagyméltóságod 53647/VIII.—1. 1906. szept. 20. számú rendeletével utasítván az erdélyrészi szőlőkben készült zöld oltásokkal történt telepítések bizottsági felülvizsgálására, tisztelettel jelentem, hogy f. hó 23-án reggel a bizottság több tagjaival Gyulafehérváron összejövén, ezt az utat f. hó 27-én befejeztük. Megvizsgáltuk Krakkó, Alsó Gáld, Csombord, Torda, Hadrév, Árpástó (Décse), Bánffy-Hunyad, környékén a zöld oltással történt telepítése-

ket s alkalmunk volt látni 1—10 éves zöldoltással felújított szőlőket.

A bizottság utunk befejeztével Bánffyhunyon gyűlést tartott s egyhangú megállapításait /. alatt csatolt jegyzőkönyvb foglalta.

A zöld oltások laboratoriumilag végzendő tanulmányozására nevezetesen az oltás magasságának befolyását, az idősebb tőkék életképességét, a csapról nevelt vagy tőkefejből nőtt alanyrészek érettségét illetőleg megállapított kérdések megvizsgálására anyagot gyűjtöttem s feldolgozását megindítottam.

Budapest, 1906. évi szeptember hó 29.

Istvánfy Gyula s. k.

Pályázati hirdetés. 92720 - IX/3. szám. A néhai Csáky Petronella grófnő által magyarországi gazdasági tanintézeteken tanuló vagyontalan ifjak részére tett alapítvány kamataiból két egyenként 600 koronás ösztöndijra az 1907—1908. tanévre ezenel pályázat hirdettetik.

Ezen ösztöndijra elsősorban a teljesen árva, — ilyenek hiányában pedig oly szegénysorsú hallgatók pályázhatnak, akiknek atyjuk nem él.

A pályázni szándékozók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. földművelésügyi miniszterhez címezve folyó évi december hó 1-ig bezárólag a magyaróvári, debreceni, kassai keszthelyi vagy kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságánál nyújthatják be.

Jelzett határidőn túl benyújtott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest, 1907. évi október hava. M. kir. földművelésügyi miniszter.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Állatdíjazás.** Folyó évi október hó 27-én Magyar-Gorbó községben megtartott tenyészállat díjazáson következő kiállítók állatai lettek díjazva:

A 4—8 éves erdélyi magyar tehének közül

I.	40 K.-t	6 sz.	Miklós András, mákói
II.	30 „	5 „	Albert István „
III.	20 „	10 „	László János, türei
IV.	20 „	7 „	Kozma János, mérai
„	10 „	21 „	Gyurka Gyuri, mákó
„	10 „	12 „	Marosán Juon, m. sárdi
„	10 „	3 „	Vér Mányi Ferenc, mákói
„	10 „	17 „	Szabó János Pál, türei
„	10 „	15 „	Karsis András, vistai
„	10 „	8 „	Deritei György, türei
„	10 „	9 „	Gergely István, türei
„	10 „	16 „	Székely János, vistai

A 2—3 éves üszők közül

I.	20 K.-t	8 sz.	Kozma Gergely, m.-gorbói
II.	10 „	1 „	András Ferencz, vistai
II.	15 „	7 „	Székely Ferenc, vistai
III.	10 „	2 „	Székely István, vistai
„	10 „	4 „	Gál György, mákói
„	10 „	3 „	Fülöp Vaszi, türei
„	10 „	5 „	Kis Fodor Ferenc, mákói
„	10 „	11 „	Bot Ferenc, türei.

Egy éves üsző borjúk közül

I.	15 K.-t	Farkas Flóra, Türei
I.	15 „	Kovács János, vistai
II.	10 „	Oltyán Juon, m. szt.-páli
„	10 „	Szallos Márton Bandi, vistai
„	10 „	Rácz István, Mákói.

Dicsőre oklevelet kaptak a 4—8 éves tehének részére:

13 számú	Jankó János, bogártelki
20 „	Tárkányi Jankó András, inaktelki
4 „	Kovács János, mákói
2 „	Abrudán Vaszi, türei.

A 2—3 éves üszők részére:

Nedcsán Simon, türei
Horváth István, mákói.

— **Németország és a kiegyezés.** Németországban tudvalevőleg nagy figyelemmel kísérték az osztrák és magyar kiegyezési tárgyalásokat. Most a Berl. Tgblatt szakkörökből cikket közöl, mely arra utal, hogy a két állam kereskedelempolitikai érdekei a vámkülfölddel szemben nem egyenértékűek s hogy külforgalmához viszonyítva, Magyarországnak aránylag tulságos sulya van a kereskedelmi viszonyok szabályozásában. Magyarország egész külkereskedelmének csak 25%-a irányul a külföldre, s míg Ausztria a 964 millió k rona összkivitelnek $\frac{1}{7}$ részét irányítja Németországba, Magyarország kivitele ugyanoda csak ez összegnek $\frac{1}{7}$ része. A cikkirő aggodalmát fejezi ki, hogy oly vámunió mellett, amelyben nem szigorúan a külkereskedelmi viszonyok, hanem sokféle egyéb tekintetek dominálnak, idővel egészségtelen kereskedelmi viszonyok fejlődhetnek ki. Ugy lát-szik, hogy ez uton Ausztria és Magyarország vámelkülönülése aggasztón közeledik. Németország figyelemmel fogja a változásokat kísélni, s már legközelebb azon lesz, hogy a német-osztrák és a német-magyar kereskedelmi viszonyokat, legalább statisztikailag külön kezelje.

— **Ingyen fa a szegény népnek.** A földművelésügyi miniszter leiratot intézett a kincstári erdőhatóságokhoz, melyben utasítja őket, hogy a kerületükhöz tartozó állami erdőkben üzemtervszerűleg kihasználására előírt hulladékfát a folyó tél folyamán mindazoknak, a kik a legutolsó három év alatt erdei kihágást el nem követtek és akik szegénységüket helyhatósági bizonyítvánnyal igazolják, ingyen szolgáltatassék ki. Az ingyenes kiosztás 1908. évi április végéig tart.

— **A szőlőművelés ügyei a jövő évi költségvetésben.** A folyó héten tette le a képviselőház asztalára a pénzügyminiszter a jövő évi költségvetésről szóló adatokat. Ennek minket közelebbről érdeklő részéből a következő tájékoztatást nyerjük: A szőlészeti és borászat 1908. évi előirányzata az eddigi keretekben maradt ugyan, de a borászati ismeretek népszerűsítésére és az okszerű pincegazdálkodás terjesztésére szolgáló hitelek emeltettek s ezen felül a borértékesítés előmozdítására új tétel gyanánt 100.000 koronát irányzott elő a miniszter, amely összeg elsősorban a külföldön létesítendő magyar bor-kóstoló csarnokok támogatására s a kivitel érdekében megindult társadalmi tevékenység előmozdítására szolgál.

— **Patkolási tanfolyam.** A magyar kir. földművelésügyi miniszter Háromszék vármegye területére Sepsiszentgyörgyön egy hat hónapig tartó patkolási tanfolyamot rendeztet. Az elméleti és gyakorlati tanítások csak vasár- és ünnepnapokon tartatnak. a tanfolyam vezetőjének meghatározása szerint. Hallgatókul Háromszék vármegye területén iparigazolvánnyal ellátott kovácsmesterek és az itt alkalmazott azon irni és olvasni tudó kovácssegédek vehetők fel, kik 17 életévüket betöltötték és fél évig már mint segédek működtek és erkölcsi tekintetben kifogás alá nem esnek. A felvett vidéki hallgatók előadási napra egy korona, helybeliek 60 fillér ellátási segélyt kapnak. Vidéken lakó hallgatók egyes utazás alkalmával a vasuti III-ik osztályu jegy árát és 3 kilométernyi utnál nagyobb távolságra 15 fillér kilométerpénzt kapnak. A tanfolyam tartamára könyveket ingyen kapják a hallgatók és megengedtetik a tanuláshoz szükséges eszközök használatát is. Jelentkezéseket folyó év november 15-ig a megye gazdasági bizottságához kell bejelenteni, hogy a tanfolyam megnyitására az előkészületek megtehetőek legyenek.

— A tejszövetkezetek fejlesztése. A pécsi első országos tejgazdasági kongresszus jelentős határozatokat hozott a tejszövetkezetek egységes vezetéséről, szervezéséről, a tej- és tejtermékek értékesítéséről, a tejszövetkezeteknek a kereskedelmi törvény hatálya alul való kivonása tárgyában, melyek megvalósítását a földmivelésügyi miniszterium, a kongresszus és a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége kiküldötteiből alakítandó bizottságra bízta. A bizottság legközelebb megalakul.

— Gazdasági továbbképző iskolák. Délmagyarország legnagyobb gazdasági szervezete a Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete, melynek tagjainak száma meghaladja a tízezeret, újabban ismét jelentős mozgalmat kezdett a délvidéki földmivelő nép kulturális és gazdasági haladása érdekében. Az egyesülethez mintegy 159 főkegyelet tartozik Temes, Torontál, Arad, Bácsbodrog és Krassó-Szörény megyékben, az ország e nemzetiségek lakta vidékén. Az egyesület most felhívta fiókjait, hogy állítsanak fel kebelükben gazdasági továbbképző iskolákat, amire egyébként a főkegyesületek alapszabályaiban is van intézkedés. A továbbképző iskolák egyik jelentős célja a magyar nyelv ismereteinek elsajátítása, mely főleg azokra az idősebb gazdákra nézve bir fontossággal, a kiknek az iskolák falain belül a magyar nyelvet nem volt alkalmuk elsajátítani. Az iskolák melyek november 15-én kezdődnek és egész télen át tartanak ezenkívül a belterjes gazdálkodás ismereteinek terjesztését tűzték ki célul.

— A nagybirtok történeti fejlődése. A Társadalomtudományi Társaság nagy felolvasó- és vitaciklust rendez a „nagybirtok

szociális hatásairól Magyarországon“. E ciklus első előadása november 16-án d. u. 6 órakor lesz a Társaság saját helyiségében (IV., Károlykörút 14.). A bevezető előadást Ágoston Péter jogakadémiai tanár tartja: a nagybirtok történeti fejlődéséről. Valamennyi előadás a „Huszadik Században“ ban közzé fog tétetni, úgy hogy a vita már a kinyomtatott előadások alapján fog megindulni. A vitára jelentkezéseket (a felölelendő kérdések lehető megjelölésével) már most is elfogad a titkárság (Harkányi Ede dr., Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 51.).

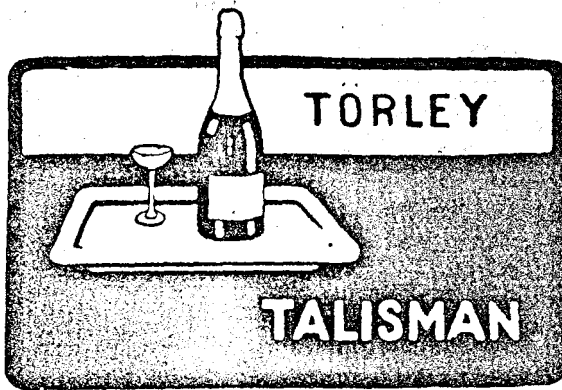
A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETRÉ MELLETT:

Felölös szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

NYILT-TÉR.

1976

Magyar Jelzálog Hítelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálog felajánlott erdélyi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi férfai adnak véleményt. 1001

Ur! Rezső

sertésb izományses
Budapest, VIII.,

Bérkocsis-
utca 12.

Telefon: 97-05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

1870

Nős gazdasági felvigyázó

ki magyarul, románul és lehetőleg németül is beszél,
az összes gazdasági teendőiben és állatok ápolásában
jártas és teljesen megbízható,

állandó állásba kerestetik.

Oly folyamodók, kik földmivelési iskolát végeztek,
előnybe részesülnek.

Folyamodványok a fizetési igények megjelölésével
a botfalui cukorgyár címére Botfalu küldendők.

2034

FISCHER és TSA NAGYENYED FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete,
1.000.000 Gyümölcsfa-alany,
1.000.000 Élő sövény csemete
sétányfák, díszcserjék, tűlevelű-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: Csemegeszőlő-
oltványok.

120

kat. hold
mivelési
terület.

30.000
Kiváló szép
beszterczei és boszniai
szilvafa csemete.

Árjegyzék
Ingyen.

1935

Haszonbérbe adó birtok.

Hunyadmegyében egy 384 k.
holdas jó búza és mindent termő,
városhoz 5 km. fekvő tanyai
birtok 120 k. h. őszi vetéssel,
60 k. hold lóheréssel, megfelelő
épületekkel 1908. január 1-től
6 esetleg 12 évre haszon-
bérbe adatik.

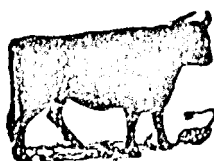
1998

Cim a kiadóhivatalban.

Gróf Horváth-Tholdy Rudolf Patai
gulyájából 10 drb. különböző koru
erdélyi magyar fajta részint ellős
részint már lebornyuzott

tehén eladó.

2005

Czim: PATA

u. p.: Kolozs.

Gazda, vagy ehhez állást keresek.

Hm-Vásárhelyi m. kir. állami földmivelési iskola két
éves tanfolyamát sikerrel végeztem, nőtlen 23 éves
ember vagyok, teljesen gazdaságban nevelkedtem.
Állattenyésztés, hizlalás, tejgazdaság, állat-
gyógyászat, szülészet, szőlő- és nemes fák kezelés e
és egyes művelési módjaiban, az összes gazdasági
teendőiben jártas vagyok. Kerek szíves megkeresést.

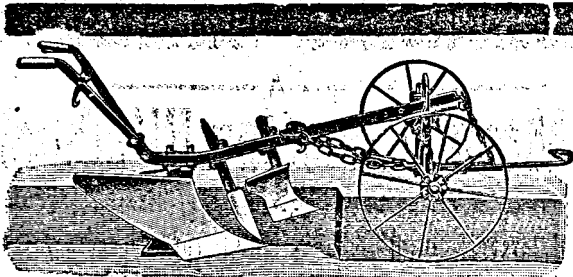
Teljes czimem: 2026 I.
Vecseri Antal Gsongrád-m. gazd. egyesület Szentés.

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben FISCHER-féle
és legjutányosabban a
szák és ponyvagyártásban Budapest, Nánor-utca 31-33. sz. szertar-
házak be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt úrtárolásból készült
vázban ponyvák nagy számban állítanak 10-12 évig. A 25
év óta fennálló Fischer-féle szák- és ponyvagyártás az ország legjelentő-
sebb üzemeltetői és vizionteladóiak szállítására, pontos, szolid
kérdéselérés utadalmának és vizionteladóiak szállítására. Pontos, szolid
kiszolgálás. Ponyvaküldésről intézet. 1806

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel, páncéllemezekkel

acél gerendelylyel

állítható szarvakkal, önzvetéssel

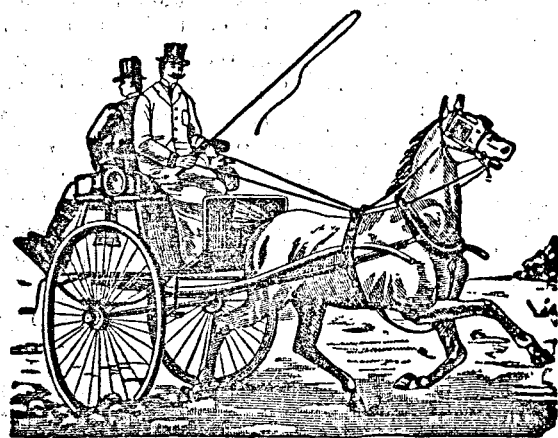
1801-II. Többvasú ekék.

Finom-, szántás, csukló-, rét boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek,
Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

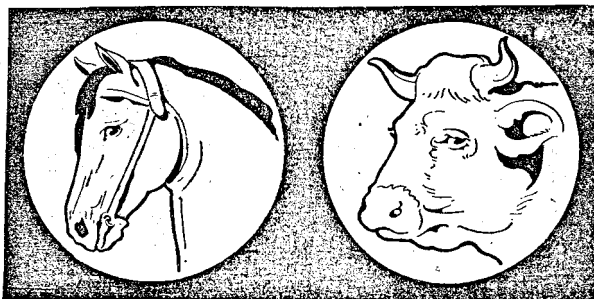
OLBRICH L. BUDAPEST

VI., TERÉZ-KÖRUT 6.

ALAPITVA 1875.

Szijeártó, nyerges, bőröndös és sportcikkek készítője.

TELEFON SZÁM 80-44. 1914

LOVAKAT ÉS SZARVASMARHÁKAT

legjobban lehet nyírni a

Stevart gyorsnyíró géppel.

Ára: 90 korona. 1997

Tíz évi jótállás!

Rudolf Krása Wien

VII. Kirc hengasse: 335.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt
CASPARI FRIGYES és Tsai
Medgyes Nagyküküllőmegye

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeit u. m. magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret, díszcserjéket, gyümölcsfa vadonco- kat, sövénynek valót, túlevelű fákat, rózsákat stb. 1996.I.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Földbirtokot

keres 500 holdig haszonbérbe, vagy kisebb birtokot

örökáron megvételre.

Ajánlatok czimzendők: **Elekes,**
Russ (Hunyadmegye.)
2001 II

Szőlőkarót

keresek megvételre **csakis** tölgyfából 3 méter hosszu- ság és 5 cm. vastagságban.

Elekes Viktor, Russ (Hunyadm.)

2001

Ispáni állást keres

január elsejére.

Földmives iskolát kitünő sikerrel végzett oltvány, szőlőtelepítés és kezelésben is jártas, önállóan mű- ködött, 28 éves.

megkeresést fizetés megjelölésével kér:

Csonka Pál Szentés, Rákóczi-tér 19.

2026 II

Takarmányhiány

ellen biztos védelmet nyújt az eredeti amerikai

„OHIO“ tengeriszár-tépőgép,

egyszersmind zöldtakarmányapritó- és szalmaszeccskavágógép.

Legolcsóbb és legbiztosabb gazdasági üzemgép az **eredeti amerikai:**

I. H. C. Benzinmotor

2—20 tényleges lóerőben: stabil rendszerű,
4—20 „ „ : kocsira szerelve.

Kimerítő ismertető leirással és elsőrangú referenciákkal szolgál:

Mo Cormick Harvesting Machine Comp.

magyarországi igazgatósága:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

Kedvező alkalom! Huzás már október 5-én.

Az árfolyamok esése következtében csekély tőkebefektetéssel

1 és fél millió korona összegű fő- és mellényereményekre játszhatik évi 3 huzásban, ha vesz nálunk egy

Hazai Takarékpénztári sorsjegyet

- 14 havi részletfizetésnél havi . . . 9.- korona
- 16 " " " " " " . . . 8.- " " " "
- 19 " " " " " " . . . 7.- " " " "
- 23 " " " " " " . . . 6.- " " " "
- 28 " " " " " " . . . 5.- " " " "

lefizetése mellett, vagy pedig letétjegyre napi árfolyamon 20.- K foglaló ellenében tetszés

1007

Egy sorsjegyre több nyeremény is eshetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál,
Kolozsvárt, Mátyás király tér 7. szám alatt.

szerinti törlesztésre. Az első részlet, vagy a foglaló lefizetése után a sorsjegyek nyereményei a vevőt illetik.

Huzások:

február 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel,
június 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel
október 5-én, összesen 731.000 K nyereménnyel,

Pénzt nem vehetheti el, mert minden sorsjegyet követlen nyer legalább 100.- K törlesztő összeget, mely esetben még egy nyereményjegy is adnak 30-40 K értékben, mely nyereményjegy az 1976. évig valamennyi huzáson játszik.

Bárdos és Brachfeld

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-u. 23. sz.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak,

malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

1971

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárrott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9-1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as árfolyam.

Fischer's
mindennemű nyomatványhoz
szükséges tápanyagokban
 pontosan és olcsón
1857
Fischer's Super
Központoknál: **Munkács**
Budapest
Világi magyar rendezések pontján
szolgáltatók

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68.

Ez a legbiztosabb árú motor gépjármű

Locomobil és gőzcséplőgépek,

cséplőgépek, járgény-cséplőgépek, lámpa-cséplő,
szűrő-röstök, kőmalyozók, kazidó és erőgépek,
szénagyűjtők, b. oronák, sorvetőgépek, fűszelők,
kapáló, aprító kavók, répvágók, kőbortusz-
morzsolták, é. árúok, óriasmalmok, egytemes
szél-csák, 2- és 3-vanó csák és minden
egyéb gazdasági gép.

1882

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga a káli, amelynek hiánya teljes termések elérését lehetetlenné teszi. Különösen sok kálira van szükségük a kapásnövényeknek, hereféléknek és réteknek, ugy az árpának és szőlőnek. Különösen szegények káliban homok- és tőzegtalajok és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a phosphorsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését. A mi viszonyaink között leginkább a 40%-os kálisó bir jelentőséggel, miután abban a tiszta kálit vagyis a kiló százalékát, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk. A kálitrágyák alkalmazásáról

A kálisindikátus mezőgazdasági tájékoztató irodája Budapest

IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó SZAKMUNKÁKAT díjtalanul rendelkezésükre bocsájtja.

2002

Szuperfoszfát-műtrágyákat

a legolcsóbb napi áron szállít a

„KLOTILD“ Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

Egy gazdasági ispán,

aki gazdaságot szakértőleg tud kezelni, kisebbrendű gazdaságban tisztí vagy ispáni állást keres.

Ajánlatok kéretnek: 2039

Mezei István címen

Hadrév u. p. Gerend.

1908 január hó 1-sőjére
egy gépész kovácsot,
kerégyártót
s egy béres-gazdát

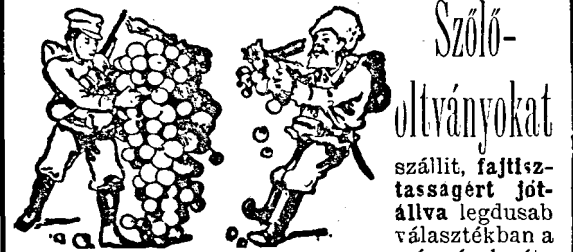
keresek. Mindhárom fiatal, erőteljes és józan életű legyen.

Fizetés megegyezés szerint.

Pályázók küldjék folyamodványukat

R. Biró Balázs urad intéző címére,

== Pókafalvára. ==

Szőlő-
oltványokat
szállít, fajtis-
tasságot jót-
állva legdusab
választékban a
már évek óta

1906 II. elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

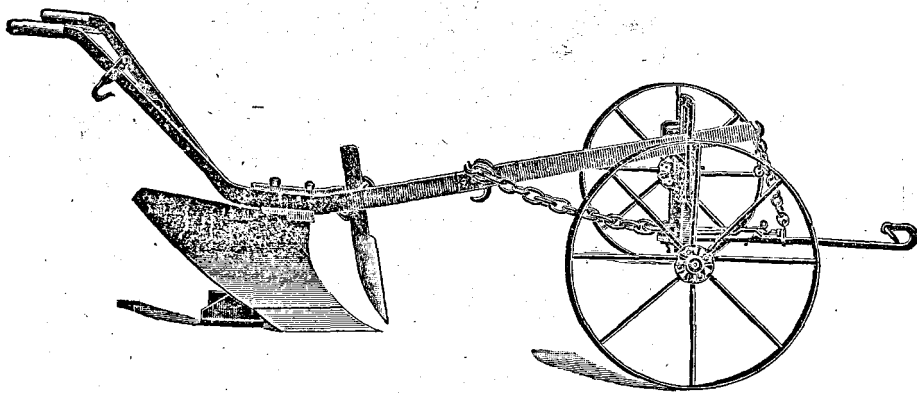
tulajdonos: Caspari Frigyes.

Medgyes 130. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős szemé yiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltetlen megbízhatóságáról.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND

BÄCHER-féle acél-ekéket és tégely-acél eketesteket

vásárolja. — A BÄCHER-féle ekék s eketestek kiscgazdák számára is készülnek és könnyű súly, biztosjárás tartósság tekintetében minden más gyártmányt fölmulnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának raktára.

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Arjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott

„UNIKUM DRILL“ sorvetőgép

nyí gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 20,000-nél több ilyen gép adatott el.

MELICHAR FERENCZ

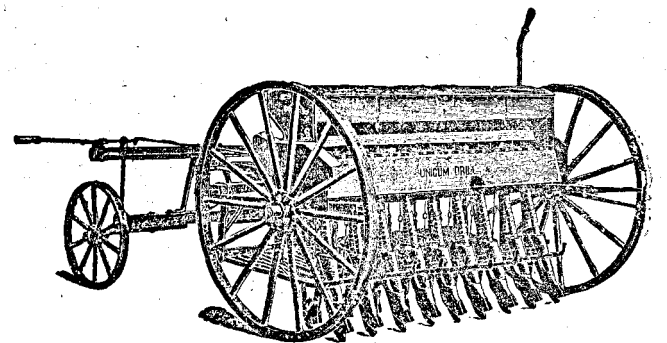
csász. és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68-ik szám. 1910

Ábrás leirással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

Erdőőr keres-
tetik

Béldi Tivadar

bodolai háromszékmegyei gazdas'gáboz.

2032

Pályázhatnak olyanok, akik eddigi működésükről, erélyes és becsületes maguktartásáról, s egy helyen való hosszabb szolgálatokról megfelelő bizonyítványokat tudnak felmutatni, mely bizonyítványok vagy azok másolatai a fizetési feltételekkel együtt fentnevezett címére küldendők.

Kohász, rekedtség és humit ellen nincs jobb a
RETHY-féle cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok hazs-ntalan utáizata van.

Ára 60 fillér. Csak Réthy-félet fogadjunk el.

Román nyelvben

jártas szakképzett erdőőr hirdető erdőgazdaságban, hová a hiteles bizonyítványokkal felszerelt jelentkezési kérvény is intézendő, azonnali megfelelő alkalmazást nyerhet.

Id. Gróf Haller János

homoród-hévízi erdőgazdasága.

2035